

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetæ Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 31.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68688)

32 Et erit transitus virgæ fundatus, quâ re-
quiescere faciet Do-
minus super eum in
tympanis & citharis:
& in bellis præcipuis
expugnabit eos.

33 Preparata est enim
ab heri Tophet, à re-
ge præparata, profun-
da & dilatata. Nutri-
menta eius, ignis &
ligna multa: flatus
Domini sicut torrens
sulphuris succendens
eam.

Cap. 31.

1 Væ qui descendunt
in Aegyptum ad auxi-
lium, in equis speran-
tes, & habentes fidu-
ciam super quadrigis,
quia multæ sunt: &
super equitibus, quia
præualidi nimis: &
non sunt cõfisi super
sanctum Israël, & Do-
minum non requisie-
runt.

2 Ipse autem sapiens
adduxit malum, &
verba sua non abstu-
lit: & consurget con-
tra domum pessimo-
rum, & contra auxi-
lium operantium ini-
quitatem.

Sed pavitans, mutusque metu, sub fasce fatiscet
Plagarum: ³² saeva nimirum verbera virgæ
Continuo patiens, extortam cadere palmam
Cogetur, quin & celebris pars magna triumphi
Ducetur, sociique eius, post nuda reuincti
Terga manus, magno gens debellata duello.

Ite p̄j: felix etenim victoria vobis
Parta venit, lato resonantia tundite pulsu
Tympana, nulla chelys sileat, lyra nulla trementes
Abnuat arguto tentari pollice chordas.

³³ Ecce iacet vasso in longum porrectus hiatus
Humani generis prado, superum impius osor
Ecce tenebroso resupinus stringitur antro,
Quem circum flammis lambit torrentibus ignis,
Ignis ab eterno (sic Rege iubente) paratus.
Illum vis ingens consumi nescia ligni,
Excoctaque pices, & pingues unguine cera,
Sulphuræque, naphtaque liquor, lentumque bitumen,
Mixta simul pascunt, repetitæque sæpius auctu
Continuant, animat diuini spiritus oris
Victuram in pœnas scelerum per secula flammam.

¹ Ergo stylo rursus Diras armare minaci
Cogimur? o populi fata infelicis acerba!
Qui neque veridicis præbens monitoribus aures,
Non edicta Dei veritus manifesta vetantis,
Non dulcis patriæ ingenito detentus amore,
Pergit in Aegyptum, auxiliij spe tactus inani.

Nam miseri spreuere Deum, quem nominis auctor
Isacus Hebræi, cunctique à stirpe nepotes
Senserunt sine sine bonum, sine fraude fidelem;
Armæque Niliacæ gentis, ritusque secuti,
Spes & opes in equis posuere citisque quadrigis,
His se sperantes defensum viribus iri.

² At Deus humanos qui ridet ab æthere motus,
Summaque cum libuit rotat imis, imaque summis;
Prouidus ille Deus, quo non sapientior alter,
Perfidia accensus tanta, submittet acerbum
Et ferale malum meritis malè, nec sua ventis
Dicta sinet ferri rapidis irrisa per auras.

Ergo dira fremens, magna que arreclus in iras,
Degenerem spuriamque domum, nec nomen auitum
Promeritam, nec per vestigia patris euntem,
Quosque adiit populos supplex, quorumque cohortes
Promissis

Cap. 31.
Dira, hic cat-
men execra-
torum signi-
ficant.

Promissis diffisa Dei, turmasque poposcit,
 Vna eademque simul ruet inuoluetque ruina.
 Et tibi persuasum est, ad quos, o perfida, transis,
 Esse Deos? Et quos in prælia quadrupedantes
 Dura domant, vento conceptos morte carere?
 Experiere tuo mortales esse periclo,
 Nervisque & nuda compactos carne, cruentis
 Vulneribus, telisque, necique patere paratæ;
 Cum Pater euibrans armatam fulmine dextram,
 Te, tuaque auxilia, & turmas prosternet equestres,
 Obuia quæque metens, flauas ut messor aristas.

At vos, parua domus, tribubus conflata duabus,
 Tuta Deo custode domus, confidite Iudæ
 Posteritas, magno vestri Deus ardet amore:
 Sæpe mihi hæc referens, vobis quæ pando lubenter:

Qualem pastores timidi videre leonem
 Densa per horrentis Libani pineta repertum
 Prædam asseruantem, & catulis in frustra secantem,
 Illum certatim turba eminus undique telis
 Nequicquam premit infensus: interritus ille,
 Asper, acerba tuens, numero nec voce mouetur,
 Aut retrò redit, aut prædam indefensus omittit,
 Sed super incumbens fumantia viscera mandit:
 Attoniti talem reges, super alta Sionis
 Mœnia bellantem Dominum, pugnaeque cientem,
 Magna clade sua fusi victique videbunt.

Utque auis implumes circum volat anxia nidos,
 Insidiatorem falcatis unguibus anguem
 Et voce & rostro innocuis à fætibus arcens:
 Non alia Deus armipotens sua mœnia cura,
 Et ciues, & agros, Solymasque tuebitur arces,
 Excubitorq; aciem nunc huc nunc protinus illuc
 Traiciens, fraudes suspectæque furta cauebit.

Et vobis Israëlidae, si vera monentem
 Non contempseritis, aliquando optantibus ætas
 Afferet auxilium: tantum mutate priorem
 In melius vitam, quoque altiùs atra vorago
 Et scelerum gurges vos hausit, alacriùs illinc
 Excusso cæno superas emergite ad auras;
 Effigiesq; deùm, quas vobis impius error
 Siue auro, siue argento, seu marmore secto
 Finxit, tantorum causamq; caputque malorum,
 Vrbe procul vestra, procul aris pellite vestris.

R 2

Tum

3 Aegyptus, homo, & non Deus: & equi eorum, caro, & non spiritus: & Dominus inclinabit manum suam, & corruet auxiliator, & cadet cui præstatur auxilium, simulque omnes consumentur.

4 Quia hæc dicit Dominus ad me, quomodo si rugiat leo, & catulus leonis super prædam suam, cum occurrerit ei multitudo pastorum, à voce eorum non formidabit, & à multitudine eorum non pauebit: sic descendet Dominus exercituum, ut prælietur super montem Sion, & super collem eius.

5 Sicut aues volantes, sic proteget Dominus exercituum Ierusalem, protegens & liberans, transiens & saluans.

6 Conuertimini sicut in profundum recesseratis filij Israël.

7 In die enim illa abijciet vir idola argenti sui, & idola auri sui, quæ fecerunt vobis manus vestrae in peccatum.

Elegantissima
 comparatio: in
 quo m rē fe-
 lix hic Pro-
 pheta.

8 Et cadet Assur in gladio non viri, & gladius non hominis vorabit eum, & fugiet non a facie gladij, & iuvenes eius vestigales erunt:

9 Et fortitudo eius a terrore transibit, & pauebunt fugientes principes eius: Dixit Dominus: cuius ignis est in Sion, & caminus eius in Hierusalem.

Tum cadet Assyrius non vestro casus ab ense,
Non hominum ferro, aut hasta confossus acuta,
(Non etenim illius quisquam de vulnere sese
Iactabit) cadet ille tamen, nulloque sequente
Puluerulenta fuga verret citus aquora turpi,
Lectaque de cunctis (præda pars optima) pubes
Seruitum vestris captiva vxoribus ibit.

At proceres (si quis de tot modo millibus vnus
Saluus erit) solo vitam terrore redemptam
In lucro ponent, vix se effugisse putantes.

Hæc ego, quæ canerem vobis, mihi vera Deum rex
Et rata promisit fore, maximus ille Deum rex,
Ante Sionæos cui plurima ceditur ignes
Victima, cuiq; suus Solyma calet æde caminus,
Perpetuas flammæ & casta incendia seruans.

VATICINIORVM ISAIÆ

LIBER QVARTVS.

ONE modos tristes, o Calliopea sororum
Ter regina trium: satis, ab satis, horrida
bella,

Vastatas vrbes, euersaque regna, grauesq;
Seruitij nexus, tolerataque vincula duris
Longum sub dominis, tristi defleuimus ore:
Libertas tam parua venit; gaudete piorum
Felices anima, libertas aurea, Christi
Munus & æternum memoranda mihiq; tibiq;
Quisquis es à Christi qui totus numine pende s.

Cap. 32.

1 Ecce, in iustitia regnabit rex, & principes in iudicio præerunt.

Tam redeunt latis felicia secula terris:
Ecce bonus magni moderandas orbis habenas
Suscipiet princeps, Rex augustissimus idem.
Hic inconcusso veri rectique tenore,
Iura suis æquata dabit, discrimine nullo:
Non illi furor indomitus, non indecor ira
Transuersam abripiet mentem, non gratia flectet,
Non pretium inuertet: leges & pacta valebunt,
Sanctaque diuersas iungent commercia gentes.
Ille & presidibus, quos totum mittet in orbem,
Iuris dicundi formamque modumque seuerus
Præscribet, quos fas ultra aut præcedere citra
Non erit, aut dextra lauâ. ve extendere funem.

Cap. 32.

Regnum hie
Hielechiæ flo-
rentissimum
describitur,
cuius sub ty-
po adumbrat
regnum illud
caeleste atque
diuinum, nul-
lis vnquam
sæculis inte-
riturum.

Quis